

Petrus verlost

Periodethema: na Pinksteren
Handelingen 12: 1-19

a. Gebed tegenover menselijke macht (Hand. 12: 1-5)

UITLEG VAN DE TEKST

In Jeruzalem is het een poosje rustig geweest. Nadat de Heilige Geest was uitgestort op Pinksteren was 'Jeruzalem' onder het beslag van wat er allemaal gebeurd was. Veel mensen kwamen tot geloof in de Heere Jezus. Een deel van het volk kwam zelf niet tot geloof in de Heere Jezus, maar had wel bewondering voor de gemeente. Dat veranderde na de dood van Stefanus (Hand. 7). Hij werd gestenigd. Hij was de eerste die stierf voor het Evangelie van de Heere Jezus. Saulus (later Paulus genoemd) ging nu ook strijden tegen de gemeente. Hij ging de huizen in en nam mensen gevangen (Hand. 8). Veel mensen van de gemeente trokken weg uit Jeruzalem. Wat deden ze? Waar ze kwamen, predikten ze over de Heere Jezus. Het was een moeilijke tijd, een tijd van vervolging. Het Evangelie werd zo verspreid buiten Jeruzalem en zelfs tot in Samaria. Maar dan grijpt Jezus Christus in! Voor de stad Damaskus brengt Hij Saulus tot stilstand, bekeert hem en brengt hem tot het geloof (Hand. 9). Eerst was Saulus een vervolger van de gemeente, nu wordt hij juist een prediker. Het lijkt alsof er daarna een periode van rust aanbreekt voor de gemeente. Even geen vervolging, geen angst, geen haat en nijd. Dat verandert als Herodes aan de macht komt (Hand. 12: 1). Hij is de kleinzoon van de Herodes die de kinderen van Bethlehem liet ombrengen. Hij komt aan de macht en probeert de gunst van de Joden te winnen. Hoe? Hij richt zijn pijlen op de gemeente. De rust is voorbij. Hij laat

mensen oppakken (vers 1) en mishandelen. Hij gaat nog verder. Eén van de apostelen wordt opgepakt. Het is Jakobus, de broer van Johannes. Die wordt gevangengezet en gedood (vers 2). Na Stefanus is hij de tweede martelaar. Nu één van de apostelen, één van hen die met de Heere Jezus hadden rondgewandeld. Dat is een grote slag geweest voor de gemeente. Het maakt duidelijk dat Herodes heel ver gaat in zijn strijd. Herodes heeft in de gaten dat dit goed valt bij de Joden (vers 3). We zagen al dat het volk anders naar de gemeente ging kijken na de dood van Stefanus. Nu blijkt dat weer. Herodes gaat door op zijn weg van vervolging. Hij laat nu Petrus gevangennemen (vers 3b). De tweede apostel die hij oppakt. Het gebeurt als het Pascha aanstaande is. Blijkbaar vindt Herodes het verstandig om Petrus niet tijdens het Pascha te veroordelen en misschien wel te doden. Hij besluit om Petrus dan maar gevangen te zetten en laat Petrus zwaar bewaken. Lukas vertelt hoe het was (vers 4). Het waren in totaal zestien bewakers. Steeds zijn er vier tegelijk bij Petrus. Zo wordt Petrus zwaar bewaakt. Hij kan geen kant op en de mensen van de gemeente kunnen niet bij hem komen. Zo moet het blijven tot na het paasfeest. Maar... terwijl Petrus in de gevangenis zit, is de gemeente voor hem aan het bidden! Bidden is het meest doelmatige wapen van de gemeente. Lukas zegt het zo: 'maar van de gemeente werd een gedurig gebed tot God voor hem gedaan' (vers 5). Gedurig kun je ook vertalen met vurig, intens, een gebed waarin wordt geworsteld met God voor Petrus. Tegenover de zwaarden en soldaten van Herodes zet de gemeente het wapen in van het gebed.

TER OVERWEGING

De gemeente bidt voor Petrus, maar niet voor zichzelf. Dat zou ook kunnen. Dat iemand bidt: 'Heere, nu is Jakobus al gestorven en Petrus opgepakt, hoe moet het nu met ons? Met mij en de gemeente?' Nee, ze bidden voor Petrus. Ze doen voorbede. Ze bidden bij God voor Petrus met wie ze zo verbonden zijn. Dat mogen wij ook doen. Bidden voor andere kinderen. Of bidden voor de mensen die net als Petrus gevangen zitten, omdat ze in de Heere Jezus geloven.

We weten niet precies wat ze gebeden hebben. Er staat: ze hebben voor Petrus gebeden. Ja, zegt iemand, dat was natuurlijk voor de bevrijding van Petrus. Dat lijkt logisch, maar het staat er niet. Later, als Petrus bevrijd is, kunnen ze niet geloven dat hij bevrijd is. Ze hebben in ieder geval gebeden: 'Heere, denkt U aan Petrus. Heere, ontferm U over Petrus. Heere, zorgt U voor Petrus.' Daar kunnen we van leren. Wij, die vaak de Heere min of meer voorschrijven als we bidden wat wij willen dat de Heere zal doen. Ik zeg niet dat je niet heel concreet bidden mag. Soms is er iets waarvan je graag wilt dat het weg is. Denk aan een ziekte. Dan bid je om genezing, om gezondheid voor jezelf en voor die ander. Maar we weten dat het lang niet altijd gaat zoals wij willen. Soms gaat de Heere een andere weg. Denk aan Jakobus. Er staat niet dat er voor hem gebeden is. Je kunt je haast niet voorstellen dat ze dat niet gedaan hebben. Toch is Jakobus gestorven. Waarom? Wij weten dat niet. Dat laten we in de handen van de Heere.

Voor Jakobus was de tijd gekomen dat hij het leven hier los moest laten om naar zijn Heere te gaan. We weten niet wat de mensen hebben gedacht toen ze voor Petrus hebben gebeden. Ze hebben gezegd: 'Heere, zorgt U voor hem.' Dat mogen we ook doen. Soms weten we helemaal niet wat goed is om te bidden. Ik heb wel eens bij een ziekbed gezeten waar ik het niet wist. Moet ik nu bidden of deze mens beter mag worden? Of moet ik bidden dat de Heere deze mens komt halen? Is het dan niet goed om het helemaal in de handen van God te leggen? Heere, zorgt U voor deze mens? Ook als het om jezelf gaat. Soms weet je niet hoe het verder moet. Je weet niet of je ergens ja tegen moet zegen of nee. Je weet eigenlijk niet wat je aan de Heere vragen moet. Dan mag je het nabidden: Heere, ontferm U over mij, over die zieke mens, over die mens die zo in nood is, over die eenzame. Dan bid je voor iemand en je legt het helemaal in Gods handen. Ze bidden samen. Natuurlijk kunnen we thuis bidden, in het gezin of alleen op je kamer. Dat kan goed zijn. Dat je op je slaapkamer in alle rust voor iemand bidt. Of in het gezin, dat papa aan tafel voor iemand bidt en in je hart bid je mee. We zien hier dat de gemeente samen is gekomen om te bidden voor Petrus.

b. Petrus wonderlijk bevrijd (Hand. 12: 6-19)

UITLEG VAN DE TEKST

Het lijkt of Petrus dit allemaal niet weet (vers 6). Lukas vertelt dat het de laatste nacht is voordat Herodes Petrus zou voorleiden. Waarschijnlijk betekent dit dat er een rechtszaak tegen Petrus zou zijn. Petrus slaapt. Weet hij dan niet dat morgen het proces is? Dat Herodes hem waarschijnlijk doden wil net als Jakobus? Petrus is als David in Psalm 3: 'ik lag en sliep gerust, van HEEREN trouw bewust' (Ps. 3: 3 ber.). Lukas vertelt dat hij slaapt tussen twee soldaten in, met twee ketenen aan hen gebonden (vers 6b). Hij wordt zwaar bewaakt. Hoe zou hij kunnen ontsnappen, vastgeketend tussen twee mannen, in een cel diep in de gevangenis met de deuren op slot. 'En ziet', zegt Lukas (vers 7). Er is een engel van de Heere. Er is opeens licht op die plaats. De engel maakt Petrus wakker. Hij stoot hem aan in zijn zij. Petrus moet opstaan en terwijl hij opstaat, vallen de boeien van zijn handen (vers 7b). Hij moet zijn mantel omhoog hijsen (vers 8), zoals mensen in die tijd deden als ze op reis gingen of als ze snel wilden lopen, zijn schoenen aandoen, zijn mantel omdoen. Zo moet hij mee. En de deuren dan? De deuren gaan open (vers 10). Petrus gaat achter de engel aan (vers 9), maar hij heeft niet in de gaten dat het allemaal echt gebeurt. Hij denkt dat hij een gezicht ziet, een visioen, dat het allemaal een droom is (vers 9b). Zo loopt hij achter de engel aan. Ze komen langs de eerste wacht, langs de tweede tot bij de ijzeren poort (vers 10). Dat is de buitenpoort. Daarachter ligt de stad, dan is hij buiten. Als ze buiten zijn, lopen ze nog ene straat samen op, maar dan gaat de engel weg (vers 10b). Nu komt Petrus tot zichzelf (vers 11). Nu dringt tot hem door dat het geen droom is maar werkelijkheid. Dat zegt hij ook. 'Nu weet ik dat de Heere Zijn engel heeft gezonden en mij heeft verlost uit de hand van Herodes en de verwachting van het volk der Joden.' Met dat laatste bedoelt Petrus dat het volk en min of meer er van uitging dat Petrus zou worden terechtgesteld. Hij oriënteert zich (vers 12). Als hij weet waar hij is, spoedt hij zich naar het huis van Maria, de moeder van Johannes Markus. Blijkbaar is dat een huis waar hij verwacht dat in ieder geval een deel van de gemeente zal zijn. Dat klopt ook (vers 12b). Daar zijn ze samen vergaderd en daar bidden ze. Petrus wil zich aan de gemeente laten zien. Hij weet dat hij verlost is, maar de gemeente moet het ook weten. Hij klopt aan en een dienstmeisje (Rhodé) komt naar de deur om die open te doen (vers 13). Ze hoort de stem van Petrus en herkent die stem (vers 14). Maar ze is zo blij en in de war dat ze vergeet open te doen.

Rhodé rent naar binnen en roept dat Petrus voor de deur staat (vers 14b). Dat kunnen de mensen die daar zijn niet geloven (vers 15). 'U bent in de war', zeggen ze. Ze houdt vol. Hij is het echt. 'Het is zijn engel', zeggen ze (vers 15b). Dit laatste is niet gemakkelijk te begrijpen en uit te leggen. Waar hebben de mensen die dit zeggen aan gedacht? Sommigen denken dat ze doelen op de geest van Petrus die dan de gestalte van Petrus heeft aangenomen. Een soort geestelijke dubbelganger. Anderen houden het erop, dat ze spreken van een engel die Petrus beschermt. Zoals staat in Ps. 91: 'want Hij zal Zijn engelen van u bevelen, dat zij u bewaren in al uw wegen.' We laten dit verder rusten. Nu horen ze opnieuw kloppen (vers 16). Ze gaan zelf kijken. Het is Petrus. Ze weten niet wat ze zien. Ze ontzetten zich (vers 16b). Dat hadden ze niet durven hopen. Nu zien ze dat de Heere hun gebed heeft verhoord. Hij heeft zich over Petrus ontfermd. Petrus zal niet voorgeleid worden en gedood. Hij leeft en zal verder gaan. Zo nuchter is Petrus (vers 17). Eerst vertelt hij wat er gebeurd is. Ze moeten dat boodschappen aan Jakobus. Dan zegt hij dat hij weg gaat, hij moet nu niet blijven zodat Herodes hem weer kan vangen. Daarom moet het ook door worden verteld aan de oudsten van de gemeente. Die moeten weten dat Petrus leeft en een poosje weggaat. Herodes wil niet in een wonder geloven (vers 19). Hij laat eerst zoeken naar Petrus. Als die niet wordt gevonden, laat hij de soldaten die op wacht stonden ondervragen. Hij denkt maar aan één mogelijkheid. Iemand heeft hem vrijgelaten, iemand heeft verraad gepleegd. Herodes? Hij kan en wil niet geloven in een wonder.

TER OVERWEGING

Herodes gelooft niet in een wonder. De gemeente is uiterst verbaasd als hun gebed verhoord

blijkt te zijn. En wij? Vaak zijn we net als de gemeente. We bidden, maar verwachten we echt hulp? Kijken we echt uit naar verhoring? Of bidden we en denken we intussen: het zal wel niet veel helpen? Er is een tekst in de Bijbel die zegt: 'allen die U verwachten, zullen niet beschaamd worden' (Ps. 25: 3). Dat zien we hier. Hij hoort degenen die op Hem hopen. Hij hoort jouw stem. Ook als je niet weet hoe het verder moet. Ook als je alleen maar bidden kunt: 'ontferm U over die jongen, Heere, over dat meisje, die man, dat gezin.' We mogen in vertrouwen bidden. Wij lijken ook anders een beetje op Petrus. We zitten van onszelf ook in de gevangenis door de zonden. We zijn geboeid. We zijn niet onschuldig. Als de Heere ons veroordeelt, is dat terecht. Nu is de Heere Jezus gekomen. Hij heeft de boeien losgemaakt. Hij heeft de deuren van onze gevangenis opengezet. Hij is in onze plaats gevangengenomen en is in onze plaats veroordeeld. Hij is in onze plaats gestorven en in onze plaats het graf in gegaan. Dankzij Hem kan ik bevrijd worden en door de Heere Jezus leven voor God en voor elkaar.

GELOOFSLEER

Een van de kernnoties in deze geschiedenis is het gebed van de gemeente voor Petrus. De Heidelbergse Catechismus schrijft in vraag en antwoord 116 tot en met 129 over het gebed. In vraag en antwoord 118 wordt duidelijk wat we bidden mogen: 'wat heeft ons God bevolen van Hem te bidden?' 'alle geestelijke en lichamelijke nooddrift, welke de Heere Christus begrepen heen in het gebed, dat Hij ons Zelf geleerd heeft.' Het is goed om de kinderen bewust te maken van de noodzaak van gebed, van de kracht van gebed en van de inhoud van het gebed. Ze mogen God vragen om dat wat ze nodig hebben.

